

AGENDA

woensdag 22 mei 1991

Zonnestraal: wegwerpgebouwen bewaren voor de eeuwigheid?

Een dialezing door Ir. W. de Jonge te Rotterdam. Nadere gegevens vindt u in EP 91/1, blz. 3.

zaterdag 25 mei 1991

Excursie Zonnestraal

Ook hierover vindt u uitgebreide informatie in EP 91/1. Met nadruk willen we hier nog even kwijt, dat het erg op prijs wordt gesteld als u zich van tevoren aanmeldt. Dat kan op de ledenavond van 22 mei of bij voorkeur schriftelijk (en eventueel telefonisch) bij de secretaris. We verwachten voor deze bijzondere excursie een grote opkomst. Aanvang v.a. 12.30 uur op Zonnestraal.

woensdag 22 september 1991

De 's-Gravelandseweg en haar bewoners

De eerste avond van het nieuwe seizoen. Na zijn publikatie over de 's-Gravelandse paardetram en de bijzonder aardige lezing over dit onderwerp is de heer W.I. Engel enkele jaren bezig geweest met het verzamelen van gegevens over de villa's aan de 's-Gravelandseweg en haar bewoners. De goede herinnering die wij hebben aan het optreden van de heer Engel doet vermoeden dat ook deze avond de moeite waard zal zijn. In een dialezing zullen villa's als Wisseloord en Oersbergen aan de orde komen. Het kan niet missen of ook het doopceel van de de heer Sinkel (juist, van die winkel!) zal worden gelicht.

VAN HET BESTUUR

Verlag van de jaarvergadering op 27 maart 1991

plaats: De Akker, Melkpad 14 te Hilversum
aanwezig: ±60 leden

De voorzitter, de heer P. Timmer opent de vergadering om 20.05 uur. Er zijn geen mededelingen van de secretaris.

Kort verslag jaarvergadering 28 maart 1990: geen vragen of opmerkingen.

Jaarverslag 1990 van de secretaris, zoals opgenomen in Eigen Perk 1991/1: geen vragen of opmerkingen.

Jaarverslag 1990 van de penningmeester, zoals opgenomen in EP 1991/1: geen vragen of opmerkingen.

Verslag kascommissie, zoals opgenomen in EP 1991/1: de vergadering gaat accoord met het voorstel van de kascommissie om de penningmeester, de heer R. Kuperus te dechargeren.

De kascommissie heeft tevens voorgesteld de kascommissie uit te breiden tot drie personen. Ook dit voorstel wordt door de vergadering overgenomen. De heer J. Dijkstra deelt mee, dat de heer M. von Glahn vanavond niet aanwezig kan zijn, maar mijnheer Von Glahn is wel bereid nog een jaar zitting te nemen in de kascommissie.

Mijnheer Dijkstra blijft ook lid van de kascommissie. Als derde lid van de kascommissie meldt zich de heer W. Frisart.

De voorzitter memoreert het verlies van de gemeentelijke subsidie in 1992, maar hij zegt wel begrip te hebben voor dit gemeentevorstel.

Jaarrede voorzitter: hiervoor zij verwezen naar de integraal in dit nummer opgenomen tekst.

Rondvraag:

Is er geen passender ruimte voor de maquette dan het station? De voorzitter vraagt andere suggesties. Tijdens de discussie wordt gepleit voor o.a. het gemeentehuis, hoewel dat niet altijd geopend is; Gooiland, het station en het nieuwe VVV-gebouw, dat op het Stationsplein komt.

Eigen Perk ziet er fantastisch uit. Het nieuwe nummer volgt begin mei. Suggestie: voeg een aanmeldingsformulier in.

De voorzitter memoreert de komende lezingen. Hij deelt mede dat de vereniging voor de plaquette van dokter van Hengel een extra subsidie van de gemeente Hilversum heeft ontvangen.

Om 20.40 uur sluit de voorzitter de jaarvergadering.

L.H. van Keijzerswaard, sekretaris.

Jaarrede voorzitter 1991

Dames en heren, het verheugt mij dat onze vereniging elk jaar weer groeit; niet alleen in ledental maar ook in activiteiten. Het is stimulerend voor Uw Bestuur om te weten dat onze activiteiten velen aanspreken en leiden tot grote belangstelling en betrokkenheid van de leden!

Vorig jaar meldde ik u dat wij met 425 "Albertus Perk" waren en riep ik uit: op naar de 500! Welnu, vandaag is die grens al ruim overschreden en is onze Vereniging 515 mannen en vrouwen sterk. Ik mocht Mevr. Emmy Dehn als 500-ste lid begroeten en dat is een bloemenhulde waard. Helaas is ze vanavond door ziekte verhinderd hier aanwezig te zijn, maar die bloemenhulde zullen we haar thuis bezorgen. We verwachten dat we, met uw wervende hulp, aan het einde van dit jaar ons 600-ste lid welkom mogen heten.

Waarom – zult u vragen – leg ik toch zo de nadruk op dat ledental? Heel gewoon; omdat we daardoor nog meer mogelijkheden krijgen om hoogkwalitatieve lezingen te houden, anderzootige activiteiten dan tot nu toe te kunnen opstarten en onze representativiteit in commissies vergroot wordt.

Hoe het in het afgelopen verenigingsjaar reilde en "voor de wind" zeilde las u in het jaarverslag van onze sekretaris. Van mij verwacht u een perspektief: onze plannen en ideeën.

We willen binnen het kader van onze taak en mogelijkheden intensief blijven samenwerken met en in de Monumentencommissie, de Overleggroep Binnenstad, met het Streekarchief, de Stichting Pas Op, het Goois Museum, de regionale historie via Tussen Vecht en Eem, en met de Archeologische werkgroep.

We willen een nieuwe werkgroep samenstellen genaamd "Hilversum Spoor" die een speciale bundel schrijft en uitgeeft bij gelegenheid van de opening in 1992 van het nieuwe stationsgebouw. Daarbij zal ook gelegenheid zijn om wat meer te publiceren over de wijk "Over het spoor" zoals de echte Hilversummer die noemt.

We onderzoeken de mogelijkheid om onze mooie maquette "Hilversum dorp anno 1850" onder plexiglas een permanente plaats te geven in de hal van het nieuwe stationsgebouw. Een welkom en een afscheid voor vele reizigers die het sta-

tion Hilversum in de toekomst zullen aandoen.

Ook in het nieuwe Verenigingsjaar zullen we u weer een achttal lezingen aanbieden van voldoende variatie – van hoge kwaliteit en waar mogelijk ook inspelend op de aktualiteit. Indien u daarover wensen en ideeën mocht hebben dan horen we deze heel graag.

Ook ons blad "Eigen Perk" blijft onze aandacht vragen. Het vraagt een grote inspanning om dit blad vier maal per jaar aan u te kunnen toezenden, maar de redactie is op die taak berekend. Het is een hecht team geworden met een goede samenwerking. Overigens stelt de redactie inzending van uw reacties en kopij erg op prijs.

De waarde van het blad komt tot uitdrukking in de manier waarop het bewaard wordt. We zullen proberen een adres te vinden alwaar tegen een gunstig tarief het blad per twee jaargangen tegelijk kan worden ingebonden.

En tenslotte halen we opnieuw een vurige wens naar boven: een eigen werkruimte voor onze leden; een ruimte waarin ons archief veilig kan worden geborgen die dan voor studie kan worden geraadpleegd; een ruimte waarin we cursussen kunnen geven en werkbesprekingen of vergaderingen kunnen houden! Het zal een extra dimensie aan onze activiteiten geven. Het is niet voor niets dat vele zusterverenigingen met groot plezier zo'n plekje binnen hun eigen grenzen hebben. U herinnert zich wellicht nog ons bezoek aan zo'n ruimte in Blaricum, tijdens een vorige excursie.

Rest mij nog om alle bestuursleden te danken voor hun inzet van het afgelopen jaar. Zij hebben heel wat tijd beschikbaar gesteld. Het is plezierig om met zo'n hecht team te werken.

Ik wil ook u allen bedanken voor uw belangstelling; de grote opkomst tijdens de ledenavonden (een respons van 80 a 100 bezoekers per ledenavond) is daar het bewijs van.

Wij hopen het vertrouwen dat u in ons stelt ook het komende verenigingsjaar waard te blijven en ook dat u met ons wilt blijven meewerken om de 'goodwill' van *Albertus Perk* te vergroten en uw vereniging tot verdere groei en bloei te brengen.

Piet Timmer, voorzitter

Gemeentelijke overleggroep Binnenstad

Zoals onder meer in de vorige Eigen Perk is vermeld, is onze vereniging vertegenwoordigd in de gemeentelijke Overleggroep Binnenstad. Het is wenselijk de leden van tijd tot tijd verslag te doen van de werkzaamheden van deze Overleggroep voor zover van belang voor "Albertus Perk". Hiermee wordt niet alleen verantwoording afgelegd over ons aandeel in deze Overleggroep, maar worden de leden ook uitgenodigd hun ideeën kenbaar te maken over de onderwerpen, die daarin worden behandeld.

Korte voorgeschiedenis

Vanaf 1946 zijn door de gemeente Hilversum plannen ontwikkeld om tot een verbetering van de kern van Hilversum te komen. Het zou in dit verband te ver voeren deze plannen en wat ervan feitelijk is terecht gekomen de revue te laten passeren. Wellicht kan hierover t.z.t. een afzonderlijk artikel in dit blad worden opgenomen.

Indien alle plannen gerealiseerd zouden zijn, zou de Kerkbrink in zijn huidige structuur niet meer hebben bestaan, de Grote Kerk, het oude Raadhuis en de boerderij van Houtman zouden zijn afgebroken. De Laanstraat-buurt zou door nieuwe wegen zijn doorsneden en van de oude bebouwing aldaar (w.o. De Jonge graaf van Buren en het huisje "Pas Op") zou niets meer resten.

In 1986 heeft de gemeente de onderzoeksrapportage Binnenstad uitgebracht, die aandacht vroeg voor de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van de binnenstad. Nieuwe bebouwing zou moeten passen in de bestaande, historisch gegroeide, stedenbouwkundige structuur. Via een extern rapport van Metrum B.V. besloot de gemeenteraad in 1990 tot een lange-termijnoplossing van 13 jaar met als belangrijkste doelstellingen:

- terugdringing van het autoverkeer d.m.v. tweerichting-verkeer op een verbeterde binnenring met korte lijnen naar parkeergarage's;
- Groest en Kerkbrink dienen verblijfsruimten te worden;
- verlegging oprit Hilvertshof;
- verbetering openbaar vervoer en fietsroutes;
- kantoorbestemming stationsgebied;
- opschuiving markt richting Groest;

- monumentencommissie dient aan te geven welke structuren en welke bebouwing de moeite waard zijn om te behouden, waarna afweging plaats vindt met andere waarden;
- instelling van de overleggroep Binnenstad om tot een gestructureerd overleg met belangengroepen te komen.

Samenstelling en werkwijze Overleggroep

De overleggroep bestaat uit vertegenwoordigers van 15 instanties en verenigingen, waarvan 6 uit de ondernemerswereld (w.o. Kamer van Koophandel en STRO), 6 uit de welzijns- en culturele sector (w.o. "Albertus Perk") en verder de VVV, Vakbonden en ROVER (reizigers openbaar vervoer).

De overleggroep wordt voorgezeten door de wethouder Binnenstad (thans de heer H.J. Walch) en ambtelijk ondersteund vanuit verschillende disciplines. De vergaderingen vinden vanaf oktober 1990 maandelijks plaats met tussentijds extra bijeenkomsten en excursies. De vergaderingen zijn openbaar.

Zowel in De Gooi en Eemlander als op de gemeentepagina van De Gooi en Eembode wordt regelmatig aandacht besteed aan de werkzaamheden onder de titel Binnenstad Beter. Namens "Albertus Perk" heeft het bestuur ondergetekende in de overleggroep afgevaardigd.

Doel van het overleg

Het doel is in een vroegtijdig stadium plannen en ideeën over de hoofdlijnen van de ontwikkeling van de binnenstad bespreken, zodat zoveel mogelijk rekening kan worden gehouden met de wensen en ideeën van de Hilversumse samenleving.

De vertegenwoordigers in de overleggroep worden geacht nauw contact te onderhouden met hun achterban. Dit moet in ruime zin worden opgevat. "Albertus Perk" vertegenwoordigt dus ook "Pas Op". Daartoe staat dit onderwerp als vast agendapunt op elke bestuursvergadering en wordt hierover schriftelijk gerapporteerd door de afgevaardigde van "Albertus Perk" aan beide besturen. Verder is er nauw contact met "Pas Op" door middel van de benoeming als plaatsvervangend lid in de overleggroep van de heer F. van Lente, bestuurslid van "Pas Op".

De belangrijkste onderwerpen

De (plaatsvervangende) vertegenwoordigers van "Albertus Perk" en "Pas Op" beschouwen zich als belangenbehartigers van de historische bebouwing, het historische stratenpatroon alsmede van ensembles van historische dorpsbebouwing. "Albertus Perk" voelt zich daarin gesteund door de opvattingen die bij de Hilversumse bevolking leven met betrekking tot de monumentenzorg. In 1990 bleek namelijk uit een gemeentelijk onderzoek dat 86,1% van de Hilversumse bevolking vindt dat de gemeente zich het lot van waardevolle bebouwing moet aantrekken. 77% kan ook één of meer Hilversumse monumenten noemen, waarvan vele in het centrum. Belangrijke hulpmiddelen bij deze belangenbehartiging zijn de gemeentelijke rapporten: *Monumenten in het kerngebied van Hilversum*, uitgebracht in 1978; *Rapportage over de cultuur-historische aspecten van panden en percelen aan de Kerkbrink* uit 1981; *Architectuuronderzoek Hilversum* uit 1983 en het *advies van de Monumenten commissie van Hilversum betreffende het deelgebied centrum*, gedateerd 1989.

Daar laatstgenoemd rapport wegens ambtelijke onderbezetting nog niet openbaar was gemaakt, was één van de eerste acties van "Albertus Perk" om in de overleggroep te pleiten voor uitbreiding van ambtelijke capaciteit, waardoor openbaarmaking mogelijk zou zijn. Het ziet er nu naar uit dat het rapport spoedig openbaar zal worden. Het betreft de plaatsing van 40 panden in het centrum op de gemeentelijke monumentenlijst en de aanwijzing van waardevolle ensembles.

Al in 1982 werd door de gemeente het begrip "waardevol dorps- en buurtgezicht" geïntroduceerd, waarbij in het centrum de volgende gebieden als waardevol werden aangemerkt: Groest, Biersteeg, Laanstraat, Kerkbrink en 's-Gravelandseweg.

Uit de overleggroep kan over deze gebieden het volgende gemeld worden. Om de Groest tot een echte verblijfsruimte te maken wil de gemeente de aansluiting van de Herenstraat op de Groest verplaatsen naar het z.g. "gat van Hamel". Naar deze nieuwe aansluiting dan tevens de oprit naar het Hilvertshof verlegd worden om daarmee het gebied tussen Veerstraat en Herenstraat leefbaar te maken. Door de AP-vertegen-

woordiger is gepleit voor behoud van het fabriekshuis dat links naast het "gat van Hamel" staat alsmede voor een zorgvuldige architectuur in de nabijheid van dit fabriekshuis. Zowel het één als het ander is door de wethouder Binnenstad toegezegd.

Verkeersregulatie centrum

Van groot belang voor de ensembles 's-Gravelandseweg, Kerkbrink en Laanstraat is de verkeersregulatie in het centrum. Van alle verkeer dat door het centrum gaat is 70% doorgaand. Een verkeersafwikkeling d.m.v. lussen zou de

BINNENSTAD
Beter

kern van dit doorgaand verkeer ontlasten. Daar dit volgens de gemeente tot sluiptoutes zou leiden heeft de gemeente gekozen voor binnenring met alle consequenties voor de historische wegenstructuur en bebouwing. Het grootste struikelblok van deze binnenring is de verbinding tussen Melkpad en Langestraat, waarvoor vijf alternatieven ter discussie zijn gesteld.

Dilemma voor "Albertus Perk"

Het dilemma voor "Albertus Perk" is: moeten wij aan deze discussie meedoen om zoveel mogelijk historische elementen te redden of zouden wij ons daarvan geheel moeten onthouden om geen "vuile handen" te krijgen. Het bestuur heeft na uitvoerige discussie voor het eerste gekozen. Elk alternatief heeft echter nadelen, tenzij consequent ervoor wordt gekozen het doorgaande verkeer uit het centrum te weren. Bijzondere aandacht verdient de bebouwing aan de zuidzijde van de Kerkbrink (de zijde waar Van den Brul was gevestigd). "Pas Op" en "Albertus Perk" beraden zich nog over de vraag of zij bij de ideeën-vorming over de invulling hiervan een initiërende rol moeten vervullen.

Op het centrale plein van Hilversum ligt deze grond al 10 jaar braak. Nog steeds staan de panden waar eens de smederij van Spijker, later Walbeek, gevestigd was en een woonhuis uit 1770. Daarachter staat de onlangs fraai gerestaureer-

de boerderij van Houtman waarvan een stimulerend effect op de omgeving uitgaat. Dat het mogelijk is om zo'n "gat" historiserend (een "Anton Pieck") te vullen heeft Deventer bewezen met het project "Prinsenplaats". Tevens zou daarmee eenheid gebracht kunnen worden tussen het gebied Kerkbrink en het gebied Laanstraat.

Nieuwbouw voor de Jonge Graaf

Wat het laatstgenoemde gebied betreft maken "Pas Op" en "Albertus Perk" zich ernstige zorgen over het z.g. plan "Wereldwinkel". Dit nieuwbouwplan op het pleintje voor de Jonge Graaf van Buren omvat 4 winkels/ateliers, een sociaal-culturele ruimte, 38 driekamer appartementen alsmede een ondergrondse parkeergarage. De massaliteit en de toe/uitrit via de Kruissteeg vormt een ernstige bedreiging voor de Laanstraat e.o.

Het plan heeft op de agenda gestaan voor de raadscommissie Binnenstad, maar is daar aangehouden. Dit in tegenstelling tot de toezegging van de voorzitter van de overleggroep dat plannen en initiatieven in de overleggroep worden bediscussieerd alvorens deze aan college en raad worden aangeboden. Ondanks herhaalde verzoeken is dit plan nog niet besproken/gea-gendeerd in de overleggroep.

Tenslotte

Mochten de leden naar aanleiding van dit verslag suggesties of ideeën hebben m.b.t. de historische aspecten van het centrum dan zullen deze graag in ontvangst worden genomen bij ondergetekende.

F.F.M. Repko

JAN RINKE TEKENE DEZE PRENT TER GELEGENHEID VAN DE
OPENING IN 1918

boekhandel

ROZENBEEK

heeft „LETTERLIJK” alles

SCHOUTENSTRAAT 2 TEL.: 035-47615 HILVERSUM